

б. гузел

МИРОНОСНИЦИ

БОГОМИЛ ҐУЗЕЛ

МИРОНОСНИЦИ

1, LADY ROAD, EDINBURGH 9.

Огромна соба и дебели сидишта — место што
Самиот Посејдон можеби го одбрал за да го
заклучи морето
Пред да даде оставка и да се повлече земајќи ги
ключевите со себе.
Никогаш очевидно никој потем не ги пронашол
ключевите но кога
Некој штогоде зошто ги отворил отпосле вратита
'рѓосани,
Од морето ни трага! (тоа, нагаѓам, се случило кога
умрел Посејдон
И со него сета негова морска снага); сепак никој
никогаш
Потем, не успеал да удри темели на здрав копнен
живот
Во оваа соба. Го осетив тоа самиот во неа кога
влегов
И бев разлутен, како и обично, од таа близина на
морето,
Зашто каде и да појдам ги пронаоѓам неговите
знаменија —
(Зар морам добога, да го следам неговото долго
повлекување
Низ сета човечка историја додека конечно и сам не
се удавам
Онаму кајшто тоа стои сега простирајќи се сè уште
во недоглед?)

Па сепак, најдов извинување за луѓето што биле
тука пред мене
А до колку за Посејдон — та тој бил веќе старец
и патем, зар не, брат на Зевс.
Да, од морето ни трага, поправо, ни трага од вода,
зашто сè уште
Тука има нешто од морштината, неговата мрша,
неговата душа или
Сеништето негово (штом водата била заклучена за
толку долго таа
Морала да остави доста од своето морничаво
присуство), но секако
Мирисот негов е сè уште тука, и не само фосили
туку и нешто
Од морскиот живот останало. Возможно е комотно
да се храниш
Како планктон лебдејќи во воздухот што може со
нож да се сече
И лижејќи ја солта од сидиштата, или пак водејќи
љубов
Со Скандинавката што ја најдов тука како лежи
како морска звезда
Ширејќи ги рацете и краците и секогаш отворајќи
уста
Ко риба на суво за да те бакне или просто за да
просевне
(Колку само отсуството на морето ја прави да се
здодева!)
Или пак успевајќи и во едното и другото; и тука е
се разбира
И станодавката што стреку вратата ги подава
пипалките на прав полип
За да ми ја допре брадата внимателно како да
допира чичка.

Не е за чудо што старците милуваат да живеат
тука —
Инстинктот за смртта ги тера да се наведнат за да
ја побараат назад
Таа „колевка на животта“, штом веќе изгубиле
сила да ги следат
Трагите од морето што се повлекува. И ете еден
од нив, кај слегува
По скалите за секој оброк, додека животот низ
устата
Му с'ска како змија спремна сè уште за борба;
и потем
Борејќи се со залците за воздух; и потем
Борејќи се со воздухот за некои бесмислени
зборови благодарност;
И потем, и иотем, — престанувајќи да се бори
и сега
Втренчено без здив гледајќи во вештачкиот пламен
Од електричното огниште додека снопот светлина
Во одредени интервали од часовникот му
преминува преку лице
Како сенка од некое невидливо клатно; и најсетне
— огромна тага
Набљудувајќи го залезот на исклучениот оган
(Не, никогаш веќе тој нема да го сети на ова
океанско дно
Сончевиот тек низ своите вени) што кажува сепак,
и покрај сè,
Дека борбата ќе продолжи отсега, а можеби и
отпосле.

Туку зошто судбата ме затвориле мене во оваа
зандана —
Јас веќе не знам. Зар затоа што сè така уште
копнеам,
Живеејќи во ова време на секакви слободарији,
некој да ме прати

На некој чистилишен сибир за да се вратам ко
светец
(Каква ли иронија тогаш што ми ги дадоа
клучевите)
Но штом веќе го следам морето во неговото долго
повлекување
Низ човечката и мојата историја, природно е,
ред е, чинам
Што морав да запрам на стан на место кајшто се
уште се секава
Отпечатокот од неговото стапало и така да те
оставам зад себ
Моето растргано сениште да се втопи во неговот
огромно отсуство

Па така би можел да останам тука сал толку за да
научам
Нешто повеќе за мизеријата и луксузот на одаите
морски,
Осцилирајќи помеѓу најоддалечениот агол назад
кон тропите
На огништето и потем паѓајќи од умора длабоко
да сонувам
За моите морски сништа —

(додека старата девојка од соседната соба
Низ сидиштата што се дујат и издишуваат како
мембрани од бронхии
На некој кит, чита на глас за љубовта на некојси
млад божем-дипломат
Венчавајќи некоја благородна наследничка, и
речиси, речиси навистина
Сосема напуштајќи ја надежта дека ќе биде
силувана како Филомела —
Зашто изутрина, ах, неизгубеното девојчинство
нејно пак ќе зацвркоти низ собите
Како славеј в клетка во обидот да се самоубие
фрлајќи се врз решетките)

Ќе останам така тука според склучениот пакт со
морето — мојата мора
Но не за долго, не повеќе од, да речам, три и
десетина дни
Сé додека можам да се здодевам со неговото и мое
сениште
Сé додека, сé додека не проговори мојот моќен
ножен палец
(Страшно оружје навистина, што ќе ме гони да
Чекорам како луд
Дури и по смртта, дури и во смртта како и во
животот)
И сé додека не се стркала тој како гром по друмот
следејќи ја
Трозабестата вила на Посејдон и назабените
вилици на замоците во магла —
Не оставајќи ја дури ни песнава да ми ја плати
сметката — не, не сé уште
Доаѓајќи на тоа страшно дереце да се биде поет
што живее само за да пишува,
Туку сé уште да се биде поет што се труди да
живее потполно и во полн
Заборав, поет што пее за да се помири пред сé со
сопствениот свој живот.

ЛОНДОН, НОВА ГОДИНА 1965

1.

Животов не е само непресушен врукот
Туку и нешто, нешто во кое не можеш да најдеш
- Не, не само она што го бараш, туку мошне
повеќе
Она со што си се родил и она што, и начинот на
којшто,
Си каков па таков во некода трепетна минутка
од денот,
И не, и не сал затоа што не си способен да најдеш
Туку, да и да, затоа што и нема навистина што да
се најде
- По ѓаволите, на животот напосто му фалат
некои работи
(И можеби затоа го фалат, но не јас!) — и, за жал,
или за среќа,
Не само животот твој сопствен ил светот во кој
Се случило да живееш, туку можеби и мошне
веројатно,
Животот и светот воопшто, т.е. онаков каков што
не го живееш.

Онака како што одненадеж ситуацијата ќе се
сврти
Да бидеш без скршена пара, или рак скршен до
толку што не можеш

Да ја деш, да пиеш, ни дури да мислиш на нешто,
Туку можеш сал, после некој чад, да се одмараш
бесконечно
Или пак да се обидеш да спиеш — да го имитираш
лалето
Или кое било друго цвеќе што отвора инка на
изгрејсонце
А се затвора на заод, — живеејќи сал толку
ѓаволски просто
Ко со просто дишење, па сепак ослободен, ах
слободен
Од севозможни мимикрии — додека не дојде тој
ден, или тој час дневен
На запрашување и на големо раздавање на поленот
На пазарот од твојот мозок и ти одеднаш не
Пркнеш
Од цвет да бидеш свер, човек, :па дури и ангел.

Не, да не зборуваме за целта и смислата на
живеачката
— Има нешто што е отаде од сето тоа и што е
живеачката за себе —
И да не прашаме — зар, зар сето тоа е вредно?
Или — да живееме за нешто ил за некој,
што-годе-за-секојшто, ако не за себе?
Или пак — зар сал да овозможуваме и
заработуваме? (не, ни тоа пак
Не е глуждот од нашите денови) — туку ова,
ова ви е
Вистинската јамка, ако веќе сме ја стасале
точката отаде: —
Има ли нешто, нешто навистина повеќе што да
се живее,
Нешто повеќе од тоа бесконечно нешто, што е
ad infinitum-от на нашите дни,
Она за што не само што сме во потрага постојана
туку
Она што, и точно тоа што, постојано сме.

Ќе ја прочитаме нашата меморија.) Во случајов,
сешто може да се случи
И конечно ние сме успеале да станеме пак
трошка прав
Завитлена околу сонцето во орбитата од
нашта крв.

Во што, во што е разликата да речеме помеѓу —
свездата
И четката за заби? И обете се од еднаква важност
за нас сега
Во својта непредвидливост да го одредуваат
нашиот живот. Еден ден,
Ил можеби уште утре, некој можно ќе ја ископа
таа наша четка
(Вклевштена ли ќе биде таа меѓу вилиците од гнев?)
и ќе ја земе
И ќе ја занесе како звезда водич кон своето раѓање
што е нашта смрт;
Сé докогагоде сме прашинки еднакво сме луѓе
И минатото и иднината се сал едно — во крвотекот
На ништотноста, нашиот голем Господ, и сештото
на нашта мајка природа.
Свездите биле проколнувани и ние сега ја колнеме
четката за заби;
Не сјаеле тие dostatно, но ние сé уште умееме и
отповеќе да гриземе —
И така свездите-судба и наште заби се пак
нераздвојно задавени.

Ќе кажеме ли тогаш — доста е да пркнеш од
сенешто во нешто
И да бидеш ништо — трошка прав завитлена
Околу сонцето во орбитата од крвта наша.

МИРОНОСНИЦИ

I

Ужасот на нашите лулки се продолжува;
нашиот подоцнежен живот така
го зачувува темпото на срцето
додека некој удар не не исфрли од лулката
и срцето стане разуларена сверка
одбивајќи да ја прими својата припитоменост;
не повеќе, не за долго
нашите животи се наши лулки
чувајќи го ритмот на лулењето
како што часовникот ги чува осцилациите
на клатното и му овозможува на времето
да трае, да си оди в неврат и пак назад
да не удри по челата како со чекан.

Исфрлени од лулките што веќе не се нишаат
исфрлени од нашите животи што одбиваат
да се продолжат како што наложува навиката
на срцето да чука по тактот од часовникот,
на паметта како амеба што ги допира предметите
сал за да ги голтне, исфрлени од времето —
сме ли пак таа валкана вода на раѓањето
во која секоја плуканка може да стане жив
организам
а секоја прашинка живот, секој камен пак
школка со топла утроба,
да проговораг одново скаменетите статуи
во свет ослободен од стегата на боговите

од нивните подароци и проклетства, ослободен
од пастири и војсководители, од клонови и убијци,
во свет во кој оживува немуштиот говор
и ништо веќе не е мртво зашто
никогаш ништо и не умрело, свет на полно
постоење во кој влегуваме само ако
самите наполно се исклучиме, изедначени
животот и смртта, без раѓање и умирање.

За тоа ли не исфрлиле од коритата
заедно со водата валкана од нашто раѓање,
за тоа ли не исфрлиле од животот извалкан
од нашето живеење, од времето убиено
од сопственото повторливо течење?

Ако е така, да, јас прифаќам:

огнот да биде пак млекото што ќе не задојува,
ветриштата испуштени од вреќите на Еол
да ги раздуваат воздишките со кои се храневме,
ошуштени и трите синцира ропски плач
и крикови,
незаклучено повеќе и морето туку сега
да биде ишмукано од пипалките полна месечина
и пак да биде истурено назад, кога ќе ја снема,
низ океанот мрак; никој веќе да не го кроти
со бич а трозабецот на власта да се врати
на спокојството на елементите; без покорност
и без тиранија
пред божественото туку сал во склад со неговата
убавина;
сето откраднато богатство пиратите да го вратат
и бродовите грозно да им се насукаат на брегот
истурајќи ја својата богата утроба; прстените
да се фрлат на дното и откраднатата реч да им се
врати
на рибите неми; без искушение за власт,
за богатство, за празнина околу срцето

— морјакот и селанецот да подадат раце
(киклопите
да бидат жетвари на житото и морската трева), Исус
да стане Одисеј што ќе лута, а Одисеј
(зошто не?)
да се врати дома за Пенелопа да го препознае во
постела,
ружата да се бакнува во боцките без омразнатост
во душата, да
се отплетат трнливите венци до патот
на слободата
на робот таа да му се врати непозлатена со херојски
жртви
а поетот да се врати кон својата судба, но не повеќе
не повеќе како кон мајка доилка туку веќе како маж
што го стасал својот полн раст.

За среќа жедта да исчезне во слобода не нè
упропастува, а
се за што копнееме и се надеваме ропски нè
уништува
дури и повеќе одошто стварноста во која
учествуваме.
Зборувавме за радоста на човечката прав за
пустината што така страшно ја пригравме
зашто ѝ појдовме во пресрет без страв и со полно
доверба
за нашата неуништивост, срце, и сега навистина
навистина сме од онаа страна на победата и поразот
зашто знаевме секој пораз да го претвориме
во победа
ако треба м ако треба учествувавме во играта
со намера
да ја изгубиме. Ако треба. Сме тука и нè нема.
Знаеме ништо што сме и сè што не сме. Смееме
и она што не смееме. Ја прифативме шегата и сега
се смееме
во себе како Лазар и за среќа не ни треба
воскреснување.

Навистина, ви велама, отаде надежта и, навистина,
отаде љубовта.
Стрмглаво паѓање, зар не, што е стреловит скок
за нас.
Пад на човекот или на боговите — ние сме на
своето ниво.

Да, прифаќама, прифаќама, срце мое —
ужасот на наште лулки да продолжува
или да нè исфрлат од коритото заедно
заедно со водата на нашто криво и болно раѓање.

II

Зар не ви реков — збогум, наречници мои

зар не реков: денот е секогаш нов (в ред, нека биде)
со потајна надеж дека никогаш можеби нема

да самне

за да нè најде онаму каде што бевме, или да самне да
самне (без нас осамените. Зар е можно?

Се разбира, не. Зашто денот нов е веќе тука
и јас ете го следам раѓањето на крвавото

сончево око

втречен инаетливо како во играта кој прв ќе
трепне (и ете, надоаѓа

— облак!) Не, навистина, зар морам да бидам

следен? Зар никогаш

нема да се изгубам ко и секој друг

непрепознавачки во својот живот?

Зар не ви ги запалив вретената и преѓата на мојот
ракопис?

Доаѓаш, ангелу, наместо со бич, со лузна на челото
но сепак со зла намера да казниш. Окрвавен

и кален

слегуваш од сидот како свер претепан

за казна. Зар да ме казниш кога самиот си казнет?

Да, за причините на гревот секогаш е лесно

но штом нема милост од светлината, штом

сонцето безмилосно се крева да го мине својот
дневен пат
на тебе Судбинскиот ти останува да бидеш ист
гневен
во својот рев дрвен како мене кревок,
да ме следиш како што јас еднаш тебе те следев.

Ревии судбо, и биди понизна, понизена од својот бич
ко што се стариците понизни пред песот што го
водат
и го држат каишот како што за животот свој се
држат.
Понизни од лузните. Што сме — тоа. Радоста на
правта
лижејќи ја со трње на јазикот убавината како
корус засирена крв.

Раните зараснуваат продлабочувајќи се.
Корусот на убавината
го бара својот корен во месата неначнати. На ова
место
кога го отпуштаме својот поранешен живот
зар би можеле некаде другаде да се завртиме
освен во себеси, како што зракот сончев продира
во нас
паѓајќи со сета тежина несфатливо одгоре
затворајќи го сонцето да патува во нас, сонцето —
тој заварувач што ја топи небесната ламарина,
небото —
тој железен обрач од мрак што нè стета невидливо
отворајќи и пат на светлината и бришејќи ѝ ги
веднаш трагите.
Така патуваме и ние низ животот свирепо сал
свесни
за овој ден што расне, за скокот на сонцето
на небото
за тој стопен метал што се истура врз нас
сè додека не затлее во потковицата на залезот.

Но кога, кој би знаел? Денот самна и можеби нема
да згасне.
Љубовниците на дневната светлост се разделуваат
како пријатели
заборавајќи привремено, но секогаш одново, дека
претходната ноќ
коленичеле пред кубињата на нечији гради
отворени за молитва,
пријателите се разминуваат без поздрав како
непознати, а ние
ние на својот поранешен живот му ги иокажуваме
сал лактите.
Плодот откинат така уште при паѓањето заборава
на дрвото
на кое растел и земјата одеднаш му проштава
несфатливо.
Да, демонскиот ден е веќе тука. И ние што
живеевме
сега постоиме ли, постоиме не во она што бевме
туку со ова што престанавме да бидеме.

III

Светлина една може така да ги измени предметите
околу нас
отаде препознавањето, што повеќе не сме
обвиткани во фамилијарните фасади од нашиот
град
туку како одеднаш да сме се нашле во тоа
непознато
Насекаде, кај и да е, но секогаш некаде како сè
дотогаш
да сме живееле во сопствените срца, а не нигде
како да нè немало.
Таа светлина ни кажува дека постоиме
— колку и да е чудно и несфатливо тоа —
— во некој непознат но не и туѓ свет (да, навистина ко
на друга планета, кајшто сонцето речиси
фрла сноп неочекувани зраци оздола, во секој
случај
несфатливо косо отстрана), но сепак
нè прави нас несразмерно свои, она што сме
во тој мит (што е всушност сиот наш живот)
неповторливи.

Дека постоиме во правиот момент, во правата
годишна доба, со инстинктот на птиците селици,
во себе и во наште животи, како да нема повеќе
никакво сомнение. Чудно како светлината го
видоизменува

светот сал за да нè убеди толку необјатно
во сопствената постојаност. Чудно како тогаш
допирот
од непозната рака ни изгледа иријателски,
и навистина небаре
љубовнички, и како разговараме со пријателите
како да сме
сами, како да зборуваме на самите себе,
а фасадите искапени
како првородени се чинат како да се наште
најскришни катчиња изложени пред очите на
светот.

Без срам, зашто не постои ништо од нашите
поранешни животи
што би скриле. Река од светлина во каја се нуркаме
не толку за да го заборавиме својот поранешен
живот
за да започнеме нов, колку, колку што —
постоење појако од наште животи
на кое мораме да се навикнеме
според дисциплината тешка да се дише.
Па сепак светлина што не нè окаменува
туку што го стоплува каменот, и навистина
го топи за и тој да потече во времето
на наште промени, по патот на променливата плот.

Постоење на она што било и на она што ќе
дојде,
на она што е живо и мртво, на она што е камен
и плот,
во и отаде искуството како што е светлинава зад
хоризонтот
— првобитното невинство на кое одново се
враќаме,
но не лесно, не со убиствената леснотија
на наште злодела и добротинства — нелесно
се вади ножот чист и блескав како зрак
за со него да се разговара на бел ден

со наемевка и при чиста памет, без 'ргата
на грешните љубовнички ноќи што не ги
забораваме
ако сме им простиле. (Прошка? Зар на птицата
затоа што лета ил на желката затоа што ползи,
или на гигантите што камењата ги молзеле
меѓу две шепи, меѓу два шепота, меѓу две желби
да се згуши и продолжи сопствениот здив!)

Чуму тогаш оваа светлина што е како нашто
дишење;
чума ли на непознатото, на зборовите
што се лепат еден со друг и паѓаат во мрак
кога би требало да стојат разделени еден од друг
тврди, постојани, молчеливи како овие фасади,
не само вон од своето секидневно значење туку
и вон од значењето на нашите искуства, за само
светлинава да може вака со нив да си игра — што
не можеме
ние да бидеме камен како што каменот станува
месо.

Убавина, можеби, за која умираме понекогаш
како за трошка леб, со онаа сурова небрижност
околу срцата што не смогнуваме да им простиме
на грдите
што се грди (не, не само што не можеме
туку толку баш нема што ни да се обидуваме);
грдото е познато и него само го поднесуваме
фамилијарно
како што грбавиот ја поднесува својата грба.

Но на оваа, на оваа непозната светлина досега
зар би можеле да ѝ простиме, што не е грда
ниту пак може, што ги облева фасадите сега тука
и секогаш насекаде како благотворна лимфа
(крв и млеко и сок од билје), што не може
да засјаи

таква помеѓу зборовите? Зборови што не можат
да бидат
светлост, зашто содржат во себе толку мрак;
да, збор еден што може да биде сал зрак, зрно
убиствено
што ќе го распрсне каменот и ќе се засече во месата
да расте како паразитна габа — како грба
навистина,
збор во зол час дојден, единствен еден зрак
што ќе ја уништи светлината и што предизвикува
пак
мрак да падне, очите да почнат да го губат своето
упориште,
наште животи, кал во крвта, непомирливите стари
раздори назад
во нашиот мир — искусни колку да сме и
поради тоа
невини колку да сме станале, злочинот не ни гине.
Да бидеме пак нешто друго од она што сме.

IV

Зар да иопуштиме гласен крик, кога ќе нè
удри синиот бран на Непознатото
што ќе нè зграпчи за да нè повлече кон дното?
Не, зашто и дното е земја под нозете и (навистина)
дом,

но да, ако уживаме во крикот како што
галебот ужива најавувајќи ја бурата.
Нека Непознатото тогаш дојде
не за да се лизнеме по површината
како згура пена, завист, бес ил страв,
туку за да запливаме во полнотијата
што ;може да нè удави но што (инаку) нè храни.
Страдање што не можеме да го избегнеме
со враќање на наште поранешни навики
и новината него секогаш радосно го обновува.

Тоа, да. Зашто каква ли празнина
нè опचेкува кога со непогрешна сигурност
ќе то постигнеме она за што копнееме, дури ни
на начин како кога херојот радосно истрчува
да го сретне куршумот и потем — ништо, сал
смрт; туку
без никаква жртва ни загуба ни оскудност,
со малиот прст како веќе да сме
завладеале со сета машинерија на судбата.
Воздржувањето од таква лесна победа тука може
да ни помогне

не зашто се плашине од смртта што таа ја носи
со себе,
туку токму затоа што неа ја прифаќаме и повеќе
го немаме тој безличен поглед на животните
припитомени
управен низ нас некаде глупаво во бесмртниот
простор.
Не, навистина поарно тогаш погледот на сверка
управен кон својата жртва пред да скокне, или
кога
крваво ранета најсетне гледа втречено во смртта.

Илзузиите завршуваат. Останува реалноста
ужасно секогаш нова. Моментот што поминува и го
отвора патот на моментите да дојдат
со сиот интензитет и со сета свесност за
нетрајноста. По гаволите со иницијалите
врезани моментно во каменот ако не се пцувна
или извик
на пркос изгребан со окрвавените нокти! Секој
момент, така
го обновува прашањето на животта и смртта,
да се биде ил не, но не, не за да се вкочани
да се замрзне од сјајот на сопствената
великолепност
како гестот на дискофрлачот пред да го фрли
дискот —
туку сал за да се вдише и отпушти лесно да умре
во воздухот, за да му допушти на другиот да дојде
исто така непознато од каде. Слава на мигот
на поминливоста! Што го воведува непознатото
слободно како воздухот што нè исполнува секогаш
неочекувано.

Празното во нас ја ваби полнотијата
на времето што е практично неизарчливо како
и воздухот.
(Воздухот пак, неизарчлив како и тишината)

Вон од дишењето и времето — ништо, ни гол
камен
ни море песок, ни пустински океански дна.
Сал воздржување на здивот пред да се фрли
дискот
прецснување на моментот што ќе дојде — но ах,
дали да се продолжи само затоа што е невозможно
да се сопре, ил врати? Сеедно така
моментот е единствен и никој и ништо,
утка што ја голта мракот. Но очите сјајни на
Непознатото
сепак можат да се оповикаат со зборовите
што течат имитирајќи ги миговите на
поминливоста,
каменот да падне на дното, како што срцето
се враќа на своето место на лежиштето од
катапултот.
Ни гласен крик, ни победа, ни смрт слатка
ко заборав.
Но песна, поет, поетика, или само — пеење?
Стрела сал што ќе се вивне во својата орбита.
Останатото изгледа не е наша работа.

V

Но некој одеднаш грозно ќе ти помеша
картите
и кој тогаш ќе ни го препознае ликот?
Ништо нема да ја навести промената
како што се очекуваат мените на месечината.
Најмалу пак ние, посрамени тогаш што сме
одбрале
да бидеме луѓе, што слободно сме го избрале
она што ќе нè клоцне најсосетливо;
грозното лице на човечката слабост што сме
стасале
да ја љубиме отворено (зашто и не постои друг
избор —
освен ако не нè занесе длабочината на дното
на која, претпоставувам, и јастребот е осетлив)
како што се љуби згниената оскоруша на летниот
залез.
Но, на крај, и сонцето може да биде болешливо!
Зар можеме да ти заборавиме и залезите
великолепни
на свирепата убавина што го остава човечкото
на пуст остров?
Чинам, за среќа, тие ни даваат сила:
кај и да е да пружиме раце, насекаде
Да го допираме телото на љубената во право време

и на право место неизбежно како состанок со
кај и да е да кренеме поглед, насекаде
да нè среќава фамилијарниот пејзаж на спржени
рамници —
тревата со боја на цигла, циглата со тен
на човекот врасен во пејзажот, — или пак,
или пак градовите во далечини што го бодат
небото
со шилиците на црквите, оцаците, антените
создавани така несреќно да се разминуваат
со срцето
на неправо место во неправо време —

Но среќата, кога ќе дојде, во неа мошне бргу
ја препознаваме здодевноста — да се биде жив,
бесмислено да се арчи здивот според годишните
доби
на наште навики. Ах, што би биле без својот
приватен пекол! Велам, по ѓаволите со
бесконечните детски игри;
но без преживање и преживување можеби нема
надживување. Невозможно да се надживее
сонцето
освен ако зиме не се арчиме полека и стрпливо
делкајќи ги срцата од сопствениот пламен,
вредувајќи ја
со корави отрпнати раце читливата резба на
болката. Ах, стравот
од сопствената јачина одеднаш така нè поразува
потем —
навистина како оние грозни безмилосни залези.
Некое движење, сал рака испружена во просторот
може таква да зададе рана на неизбежно љубената
жена,
а сепак, движењето низ просторот зар можеме
да го сопреме,
нашиот полн растеж? Зар раѓајќи се сами

не сме ја повредиле мајчината утроба? Да се биде
слаб
според останатите, ако ми е тоа некоја сила,
е премногу. Срцето на човекојадецот сè уште бие
во мене.

Да се биде тогаш задоволен и независен како
океанот

или навистина како секоја друга вода
што тече секогаш одредено некаде
управувана од длабочините. Ако треба,
испарувајќи се
пред да го стаса своето дно. Ако треба, лутајќи
помеѓу шашливите очи на светилниците, но,
добога!
секогаш постоејќи незаменливо во својата

полнотија.
Какви ли не постоења нуди поврнината,
но секогаш
привиди светлост што веќе следниот миг ги
уништува,
но не и срцето на светлината што зрачи од дното
нагоре
без да му допушти на ветрот да го скрши.

Којзнае, можеби и
сонцето е изарчливо како и срцето. Еднаш кога ќе
згине (и не само
зиме, но пролет, лето, есен, зиме) заедно со
гугутките и кукавиците, тогаш навистина можеби
ќе се појавува само во картите сега ужно

помешани
но не, не без некаков ред што го содржат
непронајден
но што ато нас, по нашто срце, по нашто сонце,
можеби ќе цвета. Тука, во картите помешани,
постои запис за првото вино, за човекојадецот,
за кревањето и спуштањето на водите на Нил.
Шанса тогаш за нас, макар што сме луѓе,
макар што

моментно не учествуваме во играта како што бара,
нашта неорганска елементарна јачина.

Ах, кога ќе дојде времето, кога човечкото ќе биде
елемент меѓу елементите во природата како што се
љубовниците неразделно заглени, но не секогаш
исти.

VI

Што би биле кога годишните доби би нè
изневериле?

Ни пролет, ни лето, ни есен, ни зима,
сал уште една индиферентна година!
И климите, зар би можеле да ни се откажат?
Поблизу кога сме до Северот, во што ли е уката?
Подалеку од срцето, а зар поблиску до разумот?
Да, срцето постаро за еден год
ја напрснува кората, но кога, кој би знаел
кога ја слекуваме својата ланска кожа,
и зошто тогаш — „лани, годинава“, ако
сме секогаш исти.

Но 'невозможно.

Паметењето нè издава побрзо од годините,
здивот се менува побргу од ветрот, мислата
е далеку поразурнувачка од елементите.

Така овде ја повикувам следната годишна
доба,
но не пролетта, не тоа раѓање што мачно
се продолжува
кога за мене веќе родениот, жестокоста можеби
ќе пометне во злочин, кога порадо би живеел без
таква пролет. Не, повеќе би кацнал во летото.

Поблизу до смртта? Не, сал подалеку од раѓањето.
Да поблизу до пожарот; не, поправо веќе
навистииа

во самиот оган. Но, зар предадени на сонцето,
или навистина издадени од нас, од циклусот
на наште животи? — Продадени на огнот.

Катаден ги креваме и спуштаме завесите
(денот и ноќта се сменуваат како светлоста
на сцената)

ги отвораме и затвораме клеитките
и предметите околу нас се тука или не
зависно од нас. Се чини тие не нè засегаат нас,
годишните доби на наште навики.

Но дали тоа? Дали јато птици излетуваат
и слетуваат пак во нашите гради за одмор,
дали духот ни мигрира како птиците селици,
дали мислата-искра се разгорува како пламенот
во огништето
со дрвата добро распоредени за да ја хранат,
дали таа знае секогаш каде да кацне
водена од непогрешниот инстинкт да надживее
да умре или да се прилагоди, да напаѓа или да се
брани
со мимикрија? Дали бремената солза патува
подолго
низ лицето до правта, или дождот што се лизга
по стаклото од прозорецот — и која капка
е послатка
ил погорка, но секогаш хранлива,
да направи кал или да замеси леб?

Тоа вон годишните доби но сè уште во нас.
Но еднаш кога сонцето е dostatно јако
за да ги осветли длабочините, отворајќи пат
до јагленосаното срце, љубовниците одамна
удавени
ќе изнурнат од сонот во стварноста (пробудени од
смртта ли?)
со коси очистени од калта и — променети, да, како
променети!

не повеќе — ние, не, не повеќе истите ние, никогаш
повеќе исти
под дебелината сенка на дабот што нè штити од дожд.
Лето —

и ние ги отвораме празнините без дно; не повеќе
лето како чудотворен миракл оповикан со мирисот
на спржено месо од масните олтари, не таков
крвав cri de coeur, но сал неизбежен вкус
на зрело овошје не повеќе крадено пред да зрее.

Ни птица тогаш, ни глас-ехо, ни прашина во нас.
Сал старо огниште што треба да се исчисти од
пепелта,
сал простории што треба да се проветрат, сал
бакнежи
што се одлепуваат одземајќи од кожата за да се
вратат
од кајшто ќе позајмени или да се остават на пат
ко змиска кошулица.

Питачи што излегуваат на полните плоштади
и паркови
за да го соберат годинешниот данок
пред да го фатат патот под петиците
не птици селици но луѓе скитници што
тргнуваат на пат и може нема да се вратат.
Буништата распретани — сè изгледа дека е
спремно
срцето да се вивне во пламен со сонцето да биде
едно.

VII

Зборовите што ти ги давам
ах, како ме чинат поразен и немоќен.
Внатре во нас зборот да биде месо
како што зборот надвор од нас е камен
со кој ќе нè каменуваат. Првин —
лулеењето на нашите лулки во склад
со ритмот на морето; потем, младоста
во склад со промената на годишните доби —
и потем, потем што? Неизразивото зар
неизмерно секогаш да нè чини?

Но најпрвин,
како ја одомаќивме љубовта, како
го клекнавме херојот на колена, како
го скршивме човекот во мозаик светлосни лачи
(повеќе да одбива отколку да зрачи), човекот
што ни беше ветен да биде свет во својата
полнотија!

Го испивме, го поарчивме ли во живот
што нè поткрева во полн раст
со бој споредлив само со сонцето
и редовниот годишен пат на сенките околу нас,
или напосто го издробивме за попара во трошки
за нашиот залак човештина, за нафора утеха зар?

Но повеќе од сè, од зборовите што ти ги давам,
— тишината,
таа планина што нараснува за да нè закопа во
шупливото ехо

на пештерата. Назад кон гребаниците со нокти,
единствената вистина да биде болката, сознанието
неизбежно да биде испрскано со крв. Зошто?

Којзнае,
по некоја пуста историска навика. Но што?

Испразни го
океанот и биди капка на неговото дно, убиј ја
љубовта и соочи се потем со празната постела
со уште познатиот мирис, угасни ги сите
светилки во градот и по полноќ запали кандило,
раздај сè што имаш и потем остани гол —
но ако некој побара појке, скапо ја продаваш
својата кожа. Зошто? Ни знаеш ни мирисаш.

Зборовиве ти ги давам, о ти отсутна, оти отсутна,
кога би требал можеби да ти дадам сал грст прав
од тишинава-планина кога би можел да ја

зграбам штом
е вака опипливо присутна. Загубеното е

неискупило
загубено. Можеби, да, можеби ќе се повтори,

но пак
непрепознаено, ко новина што наплатува но

којзнае
дали се исплатува. Не, секако не, да се загубува

пак и пак и потем пагубно да се моли аки-паки . . .

Каменот ќе падне и ќе направи свое лежиште,
птицата ќе слета и ќе направи гнездо, но ова срце
апе ко жив пламен, се прогонува како мазга,
го јаде железото и од 'ргата прави крв.

Дали пак, се секаваш на секое негово

отчукување? — Не.

Тоа барем. Тишината исполнета секогаш со

нетовото баботење,
со плимата на крвта што нè заплискува, капе

и обновува.

Зар треба инаку да чекаме на првиот пролетен
гром

што ќе нè разбуди од зимскиот сон
за да нè убеди дека сме живи? Не, сал ти
и твоето тело во пустината ко извор што се губи
и пак се појавува неочекувано. Далеку од
градиштата
и од нивната кучешка човештина, од тој лаеж
што одалеку допира како лажна сигурност за
огниште —
кајшто твојата снага е на распродажба, спакувана
и пренесувана од континент на континент
додека на .пратката не залепат „Inconnu“.

Што тогаш? Ни зборови за кутрото пусто срце,
ни сурова елементарна тишина што го надживува,
но и што нè кове какви што сме.

Сал поглед што те дочекува:
кога се приближуваш градите како да ќе ти се
стркалаат
и ќе прснат на песокта како презреани плодови
или како преполни мешини вино, — како да ќе
секнат
пред човек да може да те збере в шаки, пред
да може да доближи капка од тебе до уста —
толку богата а толку непостојана —
и толку богата и толку непресушна потем
кога човек те собира во секоја пора,
те урива и те разурива, а пак постоиш
цела во заграб што не би можел да се испразни
и при најголем порив да те поарчи што поскоро
и да порача нешто друго, некоја друг како тебе
— можеби, ако си изарчлива воопшто. Но не.

VIII

Ослободени од зборовите што толку досега
ни тежеа,
од зборовите за кои има надеж дека би можеле
да створат нешта од месо и камен, сега можеме
во облачново попладне да излеземе на неделна
прошетка
кон долината смешно наречена „долина на
пустинство".
Ослободени од делничните борби, но не и од крвта
што се има пролеано низ потта, не со самоуверена
насмевка
(насмевка злочинечка) дека од неа ќе измиеме
раце.
В ред, протресот нараснува секако на добро, но не
е важно ...
каква радост што тој постои како драмски
развиток
на нашите активности што се умножуваат.

Бргу под густите лисје, во зелениот полумрак
— воздухот
во скриените катчиња покриен од густежот што
вирее
како влажен мов, простор сосема затворен
од вегетацијата,
дрвја што се борат за парче небо,
натпреварувајќи се

во растењето и ослободувајќи нè од преголеми
амбиции
(олеснување е на крај повеќе да не се пијаниш
чекорејќи и гледајќи во небо во самозабрав!),
не капки здодевен дожд, туку билен сок што
се цеди
под пресата на бујноста, здивови придавени
во тишината
ненарушена незапаметено од кога, но не зли
немирни души;
не, боговите се сè уште живи во шумата рано
налето
и тие го живеат животот на смртник долж целото
лето —
бијат млеко и прават козјо сирење, голораки
ловат риби
и превртуваат камење по раци, корење и бубачки
пред наесен
да се мумифицираат повлекувајќи се секој
во својот свет храм
- и воздух потама
што струи долж потокот обвиен со мајчинско
мрморење
што ни треба, ако сме загубени деца, со лесни
стапки
што можеме да го следиме за да стасаме
до отворено море,
до сжеанот, нашиот прародител, само со линијата
на хоризонтот
да нè опкружува, само со таа единствена решетка
од кафезот
на животот во кој не затвориле, целото време
што е запаметено
да ви е потребно во потонувањето за да стасаме
како фосил
на неговото дно. Каква -слобода ни гарантира
времето!
Каква трајност! И какво цврсто постоење —
навистина како корењето

во затраб со карпата. Прегратка што поништува.
Растење што
го дробн каменот. Постоене деливо до
бесконечност. Неуништива прав.

И уште потока, следејќи го потокот — каква
сензација
што наште зимски стапки биле првин одмрзнати,
и потем
впиени од почвата, па сега зараснале во трескот
во шума од човечка папрат. Присуство што нè
надраснува.
Присуство наше и на оние пред 'нас — на ловецот,
на мирисот
од неговите кожни чизми и на баруто лудо што
штипе за нос,
на дрварот и ехото на неговата секира, засолн за
коњокрадецот,
невинство повторно пронајдено за убиецот, утеха
за пустињакот
во шепотот на лисјето. Присутности што еднаш
неизбришливи
можат отсега само да нараснуваат помеѓу еден
декември
и друг април, во рамномерното длабоко дишење
на оние што биле
еднаш овде, па сега спијат, и во будниот чекор на
оние што доаѓаат,
чекор што веќе може да се чуе. Претрчување на
боси стапала
и марш на скорни. Време на убивање и раѓање,
но сега овде оо нас сал време на севозможнo
постоене.

И потем пак на отворено небо, од долината
смешно наречена
„долина на пустинство" уторе кон ридот без име.
Со чекор што не го одбираме, но што ви се
наложува

дури и не за да ги следиме сопствените стапки од
минатите годишни доби, дури ни стапките —
не наши
но познати, ако не фамилијарни — од другите
животи.
Сал стапки, зашто некаде секако мораме да
стапнеме
штом се уште сме живи, живот за себе, а не само
присутност
и уште повеќе — постоење, и стапки што можеби
се први,
зашто врвиците и патеките не се никогаш
постојани
штом згазеното пак расте а порастеното пак се
гази.

Засега сал стапки угоре кон ридот — стапки меѓу
Расцветано жбуње,
трње што цвета и цвет што боцка, сурово цутење
практички неуништиво долж сето лето, и стапки
врз мовта
од карпите што ги заструпува раните во каменот
отворени со растењето. Но страдањето на каменот
е речиси неискупииво.
Ветрот го сее семето на болката и таа 'рти со жилки
сè поблиску до срцето. Срце од камен, но сепак
срце — што значи раниво.
Првин, значи, живот на камен, потем присутност
на растење, и најсетне
постоење просеано во прав и пепел. Чинам доста
чесно.

Но не само стапки — туку и здив што го
проретчува воздухот,
воздух што некогаш бил воздишка што потем
била филтрирана
низ хлорофилот и што сега е пак воздух што се
дише, и
не само угоре по ридот со тупотењето на срцето

и гледајќи во небо сал зашто некаде мораме
да гледаме
а штом тоа е сè така далеку од нас погледот може
одморно да ни отпатува без да се врати; но не за
долго,
зашто сонцето е сè уште таму зад облаците,
ламба што броди полека низ магла и одеднаш
светнува до болка како зракот на светилникот
на море,
но не за навек зашто тоа всушност облаците се
движат
а привидот ќе престане штом помалу ќе се кренеме.

Налактени сега наспроти сè она помеѓу нас и
хоризонтот
што полека се замаглува од испарувањата на
влажиото попладне:
некоја далечна прилика, стоејќи на врвот
од спротивниот рид
— дете ли што лета змеј или старец што се
потпира на патерици —
кога сонцето го осветлува просторот помеѓу нас
и таа раска
на хоризонтот почнува да трепери како жичка
пламен
и потем се претвора во цврста игла кога ќе
надојде облак:
можеби навистина сал неподвижен столб од ката!
Кој би знаел
толку сме кусовечни овде што ни тоа не можеме
да кажеме што е. А

мораме да се кренеме и да замине.
Неделата така завршува не како апсолутен ден
седми
за да се набљудува со самозадоволство создадениот
свет,
светот што никогаш не ќе биде создаден доволно

за никаковси бог пророк ил поет што ќе го
набљудува од Синај
Арарат или од друг именуван ил безимен рид, туку
неделата завршува така, како ден помеѓу
деновите од неделата
ден за одмор, како што е, за одмор и за медитација.
Завршува при врвот од акцијата, од чувството
и мислата
како што во летото завршуваат годишните доби,
како што сокот чуван во почвата зиме се качува до
врвниот густеж лисје од круните на дрвјата. Но
завршување без крај; зашто макар што овој миг
завршува неискупиво,
макар што никој не ќе може да нè повтори нас,
стапките наши барем ќе го одредат ако треба
идниот чекор во прогресот, во драмскиот развиток
од дејствието.

Деновите овде ни се веќе изброени, срце!
 Набргу ќе ја кренеме котвата лесна ко пердув
 и ќе заминеме кајшто ветрот нè носи —
 не веќе онаму каде што бевме, не веќе
 во тастниот круг од годината и кота би сакале;
 не, не, поарно вака, заедно со семињата што ветрот
 веќе ги одронува и ги носи таму каде што
 ќе родат или згинат не веќе по наша волја —
 поарно вака, со заграб песок од пустината доволен
 за да ни ги изброи годините што ќе дојдат.

Не веќе назад. Што научивме го истрадавме
 заедно, вакви какви што сме, цели и потполни,
 и чесно го заработивме тоа, ни порано ни предоцна:
 ни пред да го испуштиме крикот, ни откако
 го фрливме диокот да кружи кајшто треба.
 Врежавме зборови во камен и месо и од нив се
 одрековме.

Не, тие не се веќе наши, ако се нечии,
 и тие пак ќе бидат наши ако ни се вратат.
 Ако не, ништо. Не назад. Поарно — никаде!

Но назад, ако треба да загриземе во родната
 грутка
 како во корава корка леб, ако треба да загриземе
 во суровиот корен за да допреме до древниот сок,
 назад кон родната птица што можеби

го чува нашиот живот во јајцето што го снесува,
— но дали назад во наште поранешни животи кога
постои

движење сал во една насока, движење
што не се повторува. Со патувањето
сал ги пополнуваме просторите во нас, и
присутни ил отсутни сме секогаш потаму.
Ни климите ни годишните доби можат да не
збришат.

Не назад под истото клаустрофобично небо
кајшто линијата на хоризонтот се спојува
со линијата на стаклото што ја покрива градината
во која би сакале да не чуваат ко качунки
свежи за низ сите сезони, ко славеи постојано при
парење
(инаку и на најмал продув свеж воздух би
настинале
и навистина, би се пореметиле); но назад кон
ноќите без ѕвезди и месечина
што се протегаат длабоко до дното на времињата—
напред кон белиот свет што навева ко сезонски
ветер,
како неизбежен драмски прогрес во дејствието.

Паметењето, не ќе биде чудо, ако ни е
осакатено, ако не
избришано, од обилството живот. Но права радост
што можеме
слободно да дишеме во сегашноста по наездите
минато.

Тука лежи пред нас ковчето на времињата
истуреи на плажата
и ние сега газиме врз тоа богатство од сведоштва
на севозможното постоење:

- парчето амфора исплакнато
до парче смекната глина, флората со мирис
на камфор,
венецот трње што зараснал во трскот непрооден,

од копното во ноќта. (И брегот набргу ќе биде
збришан,
но мажот дал ќе остане да го прими прошталниот
влажен бакнеж?
Котвата можеби да е закопана длабоко во песокта
и тој тогаш
ќе мора да чека на изнурнувањето на сонцето
во пустина без вода
со сонцето само да ја спепели неговата моќна
свесност —
и можеби, ти срце, да си се сплеткало околу
нејзините куки
и што тогаш? Ќе смогне ли тој да те фрли ко мамка
за рибите, ил птиците — назад в океанот ил во
ноќта!)

Против плимата сме немоќни. Едниот ритам така
не напушта
сал за друг ритам да дојде; песната така,
доброволно безгласна,
исчезнува во пеењето, ко билката во растењето,
ко организмот во гниењето — пеењето така
останува
да трае ко и дишењето.

Фазанот исплашен со прпот распнува
опаш
на последното сонце. Виножито ослепително пред
ноќта.
И така, со котвата на рамо, кон Итака.

Зборовите што ти ги дадов, дали
ја поарчија карпата од која се одвоија
со ударот на длетото, со гребаниците нокти
ил со постојаното растење внатре во неа, дали
нивното
ехо во пештерата ја разурна планината-тишина?
(Планината зар ја покажа својата утроба
од експлозијата на семињата? Да, во орфејското
растење
во густежот на гранките шго го покрија небото.)
Несомнено постоеше удар 'на длето, а не само
растење. Длето, и дури нож на бел ден, спроти
срцето
со кое разговаравме — зборовите наши сал
спроти сета осаменост и тишина на светот.
Удар во твоето тело, во плотта и во месата,
како што плугот ја удира пролетната бразда.

Но што се случи? Планината секако ја разурнаа
и каменот
го пренесоа во традиштата всидан во фасадите
за светлината само потем со него да се игра;
каменот така оживе во живо месо, но планината
се покри пак
со безмолвно мраморно растење. Планината секако
истече

во грагорот од ерозијата, кога во неа удри
громот на грамотната пеена — во ерозијата
што е своеглаво пеење на елементите во склад
со времето и гравитацијата. Зборовите секако се
одвоија
од месата, оставајќи рани што бргу се залечија,
и поставени во градба станаа цврст камен сал
свесноста
разгорена во јасен пламен со нив да се судира.
Навистина пак, и несомнено, остана зад нас
по неној збор ко диво месо, ко грба, ко паразиина
габа,
од бујното растење да се хранат. Но ништо
— штом сме каменоресци и љубовници, а не
хирурзи.

Не сме против металот ниту пак некогаш
сме биле,
ако сме сè уште против челичниот скапел зашто
сме здрави.
Видовме како и металот може со воздишка да се
мени
и како 'рѓата може пак ни растењето да стане крв.
Така цутеше и металот во мојата „Алхемиска
Ружа".
Велам, алхемијата е возможна и металот е сосема
писмен,
како што медовината е здрав пијалак, ако
можеме сал
да го поднесеме, макар што го содржи металот
стопен
од старите 'рѓосани оружја.

Но сме против неграмотната кал
од која рацете две можат да замесат сешто, под
услов
да имаат калап, уникат Прокрустова постела. Сме
против
градинките со кастрирани ружи, чие
обработување —

чепкањето по нив — сè уште се наречува
„поезија“. Сега и против
испрсканите со крв молчеливи мота, исткаени
на глувиот полноќен разбој од цуцињата, од
Пенелопа или Филомела,
ткаени од здодевност пред вечноста, пред долго
истегнатото време,
пред очекување на чудото, — или во тиранство
од немотија
ил немаштина, на јазикот изгризан од бес, во
лутина
ил лудило.

Таков е плакатот наш,
билтенот на наште искуства, ако некому е стробен.

Корабоскрушени на планината, дал тогаш ја
изарчивме
судбината во живот, ил уште повеќе во постоење
и присутност?
И дали таа утре ќе нè исфрли од делфинот што го
оседлаваме,
дал ќе ги смрамори морињата, дал ќе нè скамени
во кип, во резба, во парталава фраза, за одмазда
што ја начнавме со крвкото месо зборови
тишината-камен?

Ил можеби таа да нè мами со заборавот златоуст!

Сигурно длетото го забивме во карпата и од неа
издвоивме жена од месо, сигурно ја превртивме
планината
со плугот што зарасна во општото растење, во што
проговори тишината.

Сигурно ја зграбивме реалноста надвор
до што нè доведе неизбежно реалноста наша
внатре.

Да, повикот до зракот сонце да падне со сета своја
тежина
во нас; но постојат зраци (не призраци) надвор
што не допираат до нас;

каква радост на светот на крајот да му дадеме
независно постоење
како онаа неподвижна кота на хоризонтот и каква
среќа
што тука сме спремни да завршиме не подигајќи
граница за нашата хармонија, не потпирајќи ги
градовите во нас со скелиња богови, со излишни
столбови
авторитет — не одземајќи ѝ на стварноста
со зборови
што не се гтредмети, не одземајќи ѝ на идејата
со зборови
што не се искуство; пеењето ја раствора песната
ко што растењето
го пука каменот, ко што реките ерозија копачат
пат кон морето
(морето — крај? не, сал почеток на морите и
нивните оргии!)
— ах, дали, дали навистина станавме елемент меѓу
елементите?

Сигурно — не сме веќе само консуматори, да ја
изарчиме
реалноста, светот и идејата што побргу и потем
ништо,
арчејќи се бадијала како зборовиве доволно да не
не абат,
доволно подмолно. Пребрзото ослободување
од нив
нема сигурно да ни ја наведе гранката до плодот.
Но кога
одвоени од нас во право време и на право место
тие ни наложуваат да ги следиме ко што судбата
не следи
а ние да одиме потаму и дури против неа.
На ова место
срцето го гребе каменот одвнатре
што е сега всидан во палатите, ко што
светлината однатре го гребе мраморот довека

без да го демне уморениот патник во ладовина
осојната змија. На ова место, на ова место
ми давате се чини сè, наречници мои,
што на друго место ми одзедовте
и јас засега во тоа гледам сал опасност најголема.
Срцето притиснато врз каменот престанува да чука
а каменот под него веќе почиува да пука.

(Единбург, 1965)